

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Jana Kratochvíla a Faisala Husseiného v právní věci žalobkyně: **L. B.**, zastoupená Mgr. Vratislavem Tauberem, advokátem se sídlem Lidická 960/81, Brno, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 1. 2025, čj. MV-179489-4/SO-2024, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka Liberec ze dne 2. 6. 2025, čj. 60 A 3/2025-31,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Dne 14. 12. 2022 podala žalobkyně žádost o prodloužení doby platnosti své zaměstnanecké karty. Ministerstvo vnitra v reakci na tuto žádost předvolalo žalobkyni k výsledku, který se měl konat 4. 9. 2024 (řádné doručení tohoto předvolání žalobkyni není mezi stranami sporné). Ministerstvo totiž hodlalo při výsledku objasnit nesrovnalosti ohledně skutečného zaměstnavatele žalobkyně. Žalobkyně se však k výsledku nedostavila a dle ministerstva se z něj ani neomluvila. Ministerstvo proto vydalo usnesení z 26. 9. 2024, jímž řízení o prodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty zastavilo podle § 169r odst. 1 písm. n) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu“). Proti tomuto usnesení ministerstva podala žalobkyně odvolání, které žalovaná zamítla v záhlaví uvedeným rozhodnutím. Proti rozhodnutí žalované podala žalobkyně žalobu, kterou krajský soud zamítl v záhlaví uvedeným rozsudkem.

[2] Krajský soud souhlasil s žalovanou v tom, že se žalobkyni nepodařilo prokázat, že by v den výsledku trpěla zdravotní indispozicí, kvůli níž by se výsledku nemohla zúčastnit. Žalobkyně chtěla prokázat svoji zdravotní indispozici lékařskou zprávou z 25. 10. 2024.

Tato zpráva však byla vypracována měsíc a půl poté, co se měly její zdravotní problémy projevit. Nadto nebylo krajskému soudu zřejmé, jak mohl daný lékař s tak velkým časovým odstupem potvrdit zdravotní problémy žalobkyně, jestliže její zdravotní stav s ní konzultoval pouze telefonicky. Krajský soud tedy považuje tuto zprávu za nevěrohodnou. Z této zprávy přitom nevyplývá, zda popisované zdravotní problémy skutečně žalobkyni znemožňovaly, aby se dostavila k výsledku, a také z ní nevyplývá, jaká omezení (např. pokud jde o pracovní neschopnost) se žalobkyně v tomto ohledu týkala.

[3] Žalobkyně v žalobě tvrdila, že svoji nepřítomnost omluvila dopisem, který předala panu V. S. Ten měl dopis ještě v též den předat k poštovní přepravě prostou poštou. Tento dopis ovšem nebyl součástí spisu ministerstva (nebyl ministerstvu doručen). Krajský soud v tomto ohledu souhlasil s žalobkyní v tom, že žalovaná výslovně nereagovala na její návrh, aby žalovaná provedla důkaz výsledkem pana S. Dle krajského soudu však nejde o vadu, které by měla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Jestliže se žalovaná v odvolacím řízení zabývala obsahem této omluvy, tak již bylo bezpředmětné se zabývat také doručením této omluvy ministerstvu. Z napadeného rozhodnutí je přitom zjevné, že nedoručení omluvy považovala žalovaná jen za podpůrný rozhodovací důvod. Své rozhodnutí vystavěla žalovaná především na tom, že žalobkyně neprokázala existenci vážného důvodu, který by jí znemožňoval se dostavit k výsledku. Krajský soud dále odkázal na judikaturu, dle které je podstatné, zda byla daná omluva doručena správnímu orgánu (rozsudek NSS z 21. 2. 2013, čj. 9 As 101/2012-60). Výsledkem pana S. by však mohlo být prokázáno pouze odeslání omluvy, nikoliv však její doručení. Žalobkyně mohla poslat svoji omluvu „obyčejnou“ poštou. Pokud ale tak učinila, vystavila se riziku, že nebude moci prokázat podání této zásilky. Obdobně se k této otázce vyjádřila i žalovaná, z čehož implicitně vyplývá, že ani žalovaná nepovažovala provedení svědecké výpovědi za podstatné.

[4] Krajský soud se závěrem zabýval námitkami, jimiž žalobkyně sporovala úřední záznam o nedostavení se k výsledku. Tento záznam byl vypracován Ing. A. Ž., která však nebyla ve správním spise zaznamenána jako oprávněná úřední osoba (§ 15 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád). Tato osoba byla uvedena jen jako „ostatní úřední osoba“, a to navíc pro období, které se míjí s datem výsledku a datem vypracování úředního záznamu. Krajský soud v tomto ohledu vysvětlil, že neuvedení informace o oprávněné úřední osobě sice je vadou, nicméně na zákonnost by tato vada měla vliv až tehdy, pokud by žalobkyně důvodně namítala podjatost této úřední osoby (krajský soud se odkázal na rozsudek NSS z 22. 3. 2017, čj. 2 As 322/2016-39, bod 23). Žalobkyně však námitku podjatosti vůči dané úřední osobě nevznesla. Tato úřední osoba ani nevydala napadené rozhodnutí, ale pouze úřední záznam o nedostavení se k výsledku. Dopad této vady na zákonnost napadeného rozhodnutí je tedy ještě menší než v situaci, kterou se Nejvyšší správní soud zabýval v odkazovaném rozsudku. Skutečnost, že úřední záznam byl vypracován až dva dny po termínu výsledku, nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[5] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále „stěžovatelka“) kasační stížnost (její součástí je i návrh stěžovatelky na přiznání odkladného účinku – bod [18] tohoto usnesení). Stěžovatelka nesouhlasí se způsobem, jakým se krajský soud vypořádal s předloženou lékařskou zprávou. Požadavky, které na tuto zprávu krajský soud klade,

pokračování

nevyplývají dle stěžovatelky ani ze zákona a ani z judikatury. Dle stěžovatelky je naopak stěžejní, zda u ní existoval vážný důvod ve smyslu § 169r odst. 1 písm. n) zákona o pobytu (výklad tohoto ustanovení učinil Nejvyšší správní soud v rozsudku z 26. 10. 2016, čj. 8 Azs 57/2016-36, bodě 17). Sporná lékařská zpráva nemusela být vypracována v rozhodném období a nemusela jí předcházet fyzická prohlídka lékařem. Je obvyklé, že pacienti konzultují svůj zdravotní stav telefonicky. Skutečnost, že potvrzení o této nemoci bylo vydáno až posléze, ještě nezakládá jeho nevěrohodnost. Vzhledem k infekčnímu charakteru dané nemoci nebylo spravedlivé, aby se stěžovatelka musela dostavit k výsledku. Ustanovení § 169r odst. 1 písm. n) zákona o pobytu by se mělo vykládat spíše restriktivně. Zastavení řízení podle tohoto ustanovení má totiž zásadní vliv na právní sféru daného žadatele, kterému se totiž odnímá právo na posouzení věci samé. Nastanou-li tedy pochybnosti o existenci vážného důvodu pro nedostavení se k výsledku, tak by správní orgány měly postupovat ve prospěch daného žadatele.

[6] Jde-li o úřední záznam o nedostavení se k výsledku, tak ten dle stěžovatelky trpí řadou vad (tento záznam byl vyhotoven až dva dny poté, co se měl výslech konat; osoba, která tento záznam vyhotovila, nebyla k danému dni oprávněnou úřední osobou; předvolání k výsledku podepsala jiná úřední osoba; tento záznam byl vyhotoven v Ústí nad Labem, byť se výslech měl konat v Liberci). Vypořádání krajského soudu se v tomto ohledu míjí s žalobou. Podstatou tohoto žalobního bodu totiž nebyla podjatost dané úřední osoby, nýbrž otázka, zda daná úřední osoba vůbec mohla být v rozhodné době oprávněnou úřední osobou, ačkoliv o tom nebyl proveden záznam ve spisu. Oprávnění této úřední osoby nevyplývá ani z celkového obsahu správního spisu. Není zřejmé, zda se daná úřední osoba nacházela v místě a v čase výsledku, a proto také není zřejmé, jak tato osoba mohla stvrdit, že se stěžovatelka nedostavila. Správně by tento záznam měl být vyhotoven v čase a místě výsledku. Závěr, že se stěžovatelka nedostavila k výsledku, tedy nemá oporu ve spise. Dle stěžovatelky se tak krajský soud dopustil zásadního pochybení, které zakládá přijatelnost této kasační stížnosti (bod [8] tohoto usnesení).

[7] Žalovaná ve svém vyjádření ke kasační stížnosti navrhuje, aby Nejvyšší správní soud odmítl tuto kasační stížnost pro nepřijatelnost a aby jí nepřiznal odkladný účinek.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud se předně zabýval tím, zda je kasační stížnost přijatelná. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. totiž platí, že rozhodoval-li před krajským soudem o věci specializovaný samosoudce a kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou. Nejvyšší správní soud přijme kasační stížnost k věcnému přezkumu pouze v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo potřeby překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního pochybení krajského soudu (usnesení NSS z 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, *Ostapenko*).

[9] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[10] Dle ustanovení § 169r odst. 1 písm. n) zákona o pobytu platí, že *usnesením se také zastaví řízení o žádosti, jestliže cizinec v řízení o jeho žádosti odmítne vypovídat nebo se bez vážného důvodu nedostaví k výslechu.*

[11] Nejvyšší správní soud se úvodem zabýval zdravotní indispozicí a omluvou stěžovatelky. Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že i zdravotní indispozice může být považována za vážný důvod, kvůli kterému se daná osoba nemusí zúčastnit výslechu: „*Závažné důvody, které představují překážku, jež bránila účastníkovi řízení učinit zmeškaný úkon (§ 41 správního řádu), musí být objektivní povahy, přičemž závažnost těchto důvodů se posuzuje vždy podle okolností konkrétního případu. Za závažné důvody tak lze považovat například velmi vážný zdravotní stav nebo těžkou osobní či rodinnou situaci, ale i souhrn negativních skutečností na straně cizince (neznalost českého jazyka, spolu nedostatkem právních znalostí a pobytem v přijímacím zařízení – rozsudek ze dne 30. 6. 2015, čj. 4 Azs 122/2015-23) pro cizince. Objektivní povaha závažného důvodu vyplývá z toho, že jej účastník neplánoval a nastal bez možnosti jeho ovlivnění účastníkem. Závažným důvodem je tedy skutečnost nahodilá, mimořádná, nikoliv závislá na vůli účastníka (výše odkazovaný rozsudek NSS čj. 8 Azs 57/2016-36, bod 17).*

[12] Ačkoliv se výše citované závěry týkají tzv. závažného důvodu podle § 41 odst. 4 správního řádu, lze je přiměřeně vztáhnout také na pojem tzv. vážného důvodu podle § 169r odst. 1 písm. n) zákona o pobytu (ostatně i tehdy projednávaný spor se týkal řízení podle zákona o pobytu). Pokud tedy zdravotní stav stěžovatelky skutečně objektivně bránil tomu, aby se k výslechu dostavila, tak by mohlo jít o vážný důvod.

[13] Existenci vážného důvodu, který nastal bez jejího zavinění, je daná osoba nicméně povinna tvrdit a také prokázat (rozsudek NSS čj. 8 Azs 57/2016-36, bod 18). Pokud má vážný důvod spočívat právě v nepříznivém zdravotním stavu, tak předložení relevantní lékařské zprávy lze považovat za logický způsob, jak lze existenci tohoto vážného důvodu prokázat. Správní orgán ovšem může sporovat důvěryhodnost takového důkazu (rozsudek NSS z 21. 6. 2013, čj. 6 As 25/2013-23, bod 14, který se sice týkal omluvy z ústního jednání v přestupkovém řízení, avšak jeho závěry jsou přiměřeně aplikovatelné také na tento spor).

[14] Krajský soud ve shodě s žalovanou dospěl k závěru, že stěžovatelka neprokázala existenci vážného důvodu spočívajícího ve zdravotních problémech, které by jí pro svou závažnost zabránily účastnit se výslechu, a to s ohledem na popisované potíže (mírně zvýšená teplota, rýma a kašel, které již k 5. 9. 2024 odezněly). Zpráva lékaře nebyla vydávána za účelem založení pracovní neschopnosti a není z ní patrné, jaké omezení měl zdravotní stav žalobkyně představovat. Nadto byla vydána až 1,5 měsíce po údajné nemoci a lékař stěžovatelku ani nevyšetřil. Taková úvaha podle Nejvyššího správního soudu nemůže nepředstavovat hrubé pochybení krajského soudu, a znamenat přijatelnost kasační stížnosti. Lze navíc dodat, že pokud stěžovatelka konzultovala svůj stav s lékařem ještě před výslechem (možnost i jen telefonické konzultace Nejvyšší správní soud nevyklučuje), pak není zřejmé, proč si stěžovatelka rovnou nenechala od lékaře vystavit zprávu, kterou by mohla včas předložit ministerstvu, případně proč telefonicky nekontaktovala také správní orgán, aby si případně ověřila doručení a akceptaci omluvy, pokud ta byla zaslána jen obyčejnou zásilkou (na tomto místě soud však připomíná, že stěžovatelka v kasační stížnosti nespornuje ty závěry krajského soudu, které se týkají nedoručení její omluvy).

pokračování

[15] Nejvyšší správní soud se dále zaměřil na okruh námitek, který se týkal sporného oprávnění úřední osoby. Krajský soud se v tomto ohledu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 2 As 322/2016-39, v němž soud uvedl: *„Právo na informaci o oprávněné úřední osobě představuje důležitou součást práva na spravedlivý proces. Neposkytnutí této informace k výslovné žádosti tak nepochybně zatížilo správní řízení před odvolacím orgánem vadou. Nejvyšší správní soud se však ztotožnil s názorem krajského soudu, že tato vada neměla za následek nezákonné rozhodnutí ve věci, které by bylo třeba zrušit. Nejpозději z předmětného rozhodnutí se stěžovatelka jméno oprávněné úřední osoby dozvěděla, a mohla námitku podjatosti vůči této osobě následně uplatnit v žalobě; pokud by taková námitka byla důvodná, bylo by nepochybně třeba rozhodnutí odvolacího orgánu zrušit. V daném případě však stěžovatelka neuvádí žádné důvody podjatosti úřední osoby, takže není ani prostor k posuzování, zda by takovéto důvody k závěru o podjatosti vedly, anebo ne“* (bod 23 odkazovaného rozsudku). *„Nicméně pravidlo zakotvené v § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., které stanovuje, že soud zruší žalobou napadené rozhodnutí pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, mohlo-li mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, předpokládá, že a contrario nebudou rušena taková správní rozhodnutí, při jejichž vydávání sice došlo k porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, (...) ovšem takovéto porušení nemohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Jinak řečeno, zrušit rozhodnutí pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem je třeba tehdy, je-li rozumně představitelné, (...) že obsah rozhodnutí o věci samé by byl v důsledku tohoto porušení jiný, a navíc nejen jiný, ale současně i nezákonný, než pokud by k porušení nedošlo“* (bod 24 odkazovaného rozsudku). Ze závěrů tohoto odkazovaného rozsudku vycházel Nejvyšší správní soud také ve své nedávné rozhodovací praxi (rozsudek z 26. 6. 2025, čj. 4 As 11/2025-58, bod 44, či rozsudek z 27. 3. 2025, čj. 6 Afs 136/2024-77, bod 34).

[16] Z výše uvedeného tedy vyplývá, že ne každá vada správního řízení musí nutně založit nezákonnost napadeného správního rozhodnutí. V tehdy projednávaném případě se stejně jako nyní řešila situace, kdy tehdejší účastník nebyl řádně informován o konkrétní oprávněné úřední osobě. Nesprávné informování o oprávněné úřední osobě by přitom, dle odkazovaného rozsudku, mělo vliv na zákonnost až tehdy, pokud by námitku o podjatosti takové osoby shledal soud jako důvodnou. Stěžovatelka v rámci žaloby skutečně nenamítala podjatost Ing. A. Ž. V takovém případě ale krajský soud neměl jinou možnost než v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu shledat, že tato vada neměla vliv na zákonnost rozhodnutí žalované. Nelze tak považovat za vadu to, že se krajský soud zabýval možnou podjatostí této úřední osoby, ačkoliv stěžovatelka podjatost v žalobě nevznesla. Nadto je třeba připomenout, že stěžovatelka nesporně oprávnění té úřední osoby, která vypracovala rozhodnutí ministerstva.

[17] Otázka oprávněnosti úřední osoby se v nyní projednávané věci projevuje i v tom ohledu, že napadená správní rozhodnutí mají vycházet z údajně nezákonně vypracovaného podkladu. Tento podklad, tj. úřední záznam o nedostavení se k výslechu, je dle stěžovatelky nezákonný právě z důvodu neoprávněnosti dané úřední osoby (bod [16] tohoto usnesení) a také z důvodu, že byl vypracován v jiný den a jiném místě než v den a místě výslechu. Jde-li o den a místo, tak k těm soud uvádí, že tyto otázky nemohou mít vliv na stěžejní závěr, že se stěžovatelka k výslechu nedostavila, resp. tyto otázky nemají vliv na obsah tohoto úředního záznamu, který stěžovatelka navíc nesporně. Soud se proto nezabýval tím, zda se

vůbec jedná o vadu, natož vadu mající vliv na zákonnost. Stěžovatelka dále nevysvětluje, proč je vadou, že předvolání k výsledku vypracovala jiná úřední osoba, než jaká vypracovala daný úřední záznam. Soud se proto touto námitkou, pro její obecnost, dále nezabýval (rozsudek NSS z 24. 7. 2006, čj. 8 Afs 125/2005-188).

[18] Nejvyšší správní soud závěrem dodává, že nerozhodoval samostatně o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Soud totiž rozhodl o věci samé bez zbytečného odkladu od doplnění důvodů kasační stížnosti (usnesení NSS z 11. 6. 2025, čj. 8 Azs 90/2025-46, bod 22).

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Pro výše uvedené odmítl soud kasační stížnost jako nepřijatelnou (§ 104a s. ř. s.).

[20] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, které by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti svědčilo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí v tomto řízení žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 25. července 2025

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu